

Expertní posudek na hodnocení vlivu zamýšleného záměru – realizace staveb domů na katastrálním území Senohraby

**RNDr. Mojmír Vlašín
Brno 2024**

Expertní posudek na hodnocení vlivu zamýšleného záměru – realizace staveb domů na katastrálním území Senohraby

Úvod

Zadavatel obec Senohraby si u zpracovatelů GHC regio s.r.o. a CHS Praha s.r.o. zadal zpracování dílčí změny ÚP obce. Ve zpracovaných dokumentech se uvádí, že nedojde k přímému ovlivnění biologicky cenných přírodních stanovišť, která hostí cenné typy vegetace a fauny. Přičemž ovšem zřejmě nebylo provedeno hodnocení dle § 67 ZOPK. Smyslem tohoto posudku je zhodnotit riziko vyplývající z nedostatku informací o biotě projednávaného území.

Vymezení a rozsah zakázky

Objednatel Vlastivědný spolek pro ochranu české fauny a flory, Boloňská 478/1, 109 00 Měcholupy si objednal expertní posouzení související s chystanou změnou ÚP Senohraby a obsahující odpovědi na níže uvedené otázky:

1. Existují nějaké zvláště chráněné druhy obratlovců, u kterých bude nebo může být škodlivě zasaženo do jejich přirozeného vývoje realizací staveb domů na katastrálním území Senohraby, p. č. 334/3, 334/24, 334/26, 334/27, 334/28, 335/4, 338/66?

2. Pokud ano, specifikujte pro které konkrétní ZCHDŽ bude záměr škodlivým zásahem do jejich přirozeného vývoje do jimi užívaného sídla resp. do jejich biotopu a pro které bude potřeba výjimka ve smyslu § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Tento expertní posudek však nemá charakter znaleckého posudku ve smyslu zákona č. 254/2019 Sb. (Zákon o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech)

Lokalizace záměru

Předmětem záměru je realizace staveb domů na katastrálním území Senohraby,

na pozemcích p. č. 334/3, 334/24, 334/26, 334/27, 334/28, 335/4, 338/66, o celkové výměře 13 821 m²

Posouzení

Podstatou dílčí změny ÚP obce Senohraby v předmětné lokalitě je změna plochy na území určené k zástavbě. Pozemky, které ve stávajícím ÚP k zástavbě určeny nejsou, nakoupil investor pravděpodobně s úmyslem změnit určení těchto pozemků změnou územního plánu. V dané lokalitě by pak bylo možné zvažovat umístění staveb. S ohledem na to, že území nebylo prozkoumáno biologickým průzkumem podle § 67 ZOPK ani znalecký posudkem na ZCHDŽ bude případný investor vystaven riziku, že stavbě nebudou udělena výjimka ze zákazů dle § 50 ZOPK a/nebo bude udělena s rozsáhlými kompenzačními opatřeními, které výrazně stavbu prodraží. Také z hlediska obce je důležité vědět, jak je území hodnotné z hlediska biodiverzity (ochrany přírody), aby si nezničila nejhodnotnější část katastru zástavbou. Pro případnou změnu územního plánu by bylo vhodné provést napřed hodnocení dle § 67 ZOPK a teprve na základě tohoto stanoviska tuto případnou změnu ÚP provést.

Hodnocení dle § 67 ZOPK slouží jako odborný podklad pro navazující řízení (např. územní, stavební). Bez něj nelze v navazujících správních řízeních vydat rozhodnutí. Správní úřad při svém rozhodování vždy bere v úvahu obsah stanoviska a jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zahrne je do svého rozhodnutí. Spolek (účastník řízení) by zároveň mohl v rámci řízení prosadit (zakotvit) požadavek, aby mohl v příslušné lhůtě předložit revizní znalecký posudek (a to zejména v oblasti vlivu na biodiverzitu, případně krajinný ráz).

Do posuzování (dle zákona č. 100/2001 Sb. tzv. EIA, dle zákona č. 114/1992 Sb., tzv. biologické hodnocení, naturové hodnocení) nově vstupuje Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2020/852 ze dne 18. 6. 2020 o zřízení rámce pro usnadnění udržitelných investic a o změně nařízení (EU) 2019/2088 („Nařízení o zákazu významně poškozovat“), které požaduje průkaz naplnění kritérií environmentálně udržitelné činnosti s tím, že musí být nejen vyloučen významný negativní vliv záměru, ale i prokázán jeho významný environmentální přínos z hlediska naplnění cílů dle čl. 9 tohoto nařízení, a to mj. z hledisek a) zmírňování změny klimatu; b) přizpůsobování se změně klimatu; c) udržitelného využívání a ochrany vodních zdrojů; e) prevence a omezování znečištění; f) ochrany a obnovy biologické rozmanitosti a ekosystémů. To znamená, že i hodnocení SEA v rámci ÚP by mělo brát v úvahu nejen, zda navrhovaná dílčí změna nebude mít negativní vliv, ale mělo by i prokázat jeho významný environmentální přínos.

Seznam ZCHDŽ (obratlovců) zjištěných v k.ú. Senohraby

Vysvětlivky:

České jméno /Vědecké jméno

Je použito názvosloví, které je uvedeno v NDOP

Vyhláška

Pokud jde o zvláště chráněné druhy dle vyhl. č. 395/1992 Sb., jsou uvedeny tyto kategorie:

SO druh v kategorii silně ohrožený

O druh v kategorii ohrožený

EVD evropsky významný druh

Poznámka

Zde je mj. uvedeno pokud nález pochází z veřejných databází

NDOP - Nálezová databáze ochrany přírody, za zkratkou je uveden rok pozorování

AOPK - informace od AOPK ČR

Časové a plošné vymezení

Pro posouzení byly brány v úvahu údaje, které nejsou starší než 10 let (starší údaje nejsou pro posouzení relevantní). Uvedeny jsou údaje, které jsou lokalizovány v k.ú. Senohraby

Tab.1

České jméno	Vědecké jméno	Vyhláška	Poznámka
čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	SO, EVD	NDOP 2019
čolek obecný	<i>Triturus (Lissotriton) vulgaris</i>	SO	AOPK
datel černý	<i>Dryocopus martius</i>	EVD	NDOP 2019
ledňáček říční	<i>Alcedo atthis</i>	SO, EVD	NDOP 2023
mlok skvrnitý	<i>Salamandra salamandra</i>	SO	NDOP 2020, AOPK
netopýr nejmenší	<i>Pipistellus pigmaeus</i>	SO	AOPK
netopýr řasnatý	<i>Myotis nattereri</i>	SO	AOPK
slepýš křehký	<i>Anguis fragilis</i>	SO	NDOP 2019
užovka hladká	<i>Coronella austriaca</i>	SO, EVD	AOPK
užovka podplamatá	<i>Natrix tessellata</i>	SO	AOPK
veverka obecná	<i>Scurus vulgaris</i>	O	NDOP 2020
vlaštovka obecná	<i>Hirundo rustica</i>	O	NDOP 2021
vranka obecná	<i>Cottus gobio</i>	O	AOPK
výr velký	<i>Bubo bubo</i>	O, EVD	AOPK

Zodpovězení položených otázek

V daném území vymezeném shora uvedenými pozemky nebyl (dle dostupných podkladů, které má obec k dispozici pro chystanou změnu ÚP) proveden detailní průzkum bioty, nebyl zde proveden průzkum dle § 67 ZOPK. Území nebylo vyhodnoceno znaleckým posudkem z oboru ochrany přírody. Za těchto okolností není možné s určitostí stanovit, zda a které konkrétní ZCHDŽ se v něm nacházejí, mají zde sídla či biotop. Existují nicméně doklady výskytu ZCHDŽ v rámci k.ú. Senohraby (Tab.1). Z charakteru stanovišť, která jsou v tomto území vytvořena, jsem posoudil, které ZCHDŽ se zde mohou vyskytovat.

Předmětná lokalita je tvořena sedmi samostatnými pozemky (parcelami), které dle KN patří do zemědělského půdního fondu a nebo jsou neplodnou půdou. Ve skutečnosti jsou oba typy pozemků dlouhodobě bez hospodářského využití a spontánně zarostlé stromovou a keřovou vegetací. Nedaleko lokality (ve vzdálenosti 100 – 200 m) jsou vymapovány přírodní biotopy (Natura 2000) a to sice :

L4 - suťové lesy

L 2.2 -údolní jasanovo - olšové luhy

L5.4 - acidofilní bučiny

T1.1 - mezofilní ovsíkové louky

L3.1- hercynské dubohabřiny

Na otázku, zda existují nějaké zvláště chráněné druhy obratlovců, u kterých bude nebo může být škodlivě zasaženo do jejich přirozeného vývoje realizací staveb domů na katastrálním území Senohraby, na pozemcích p. č. 334/3, 334/24, 334/26, 334/27, 334/28, 335/4, 338/66 odpovídám takto :

Z živočichu uvedených v tabulce 1 se s vysokou pravděpodobností v předmětné lokalitě vyskytují tyto druhy: čolek obecný, datel černý, mlok skvrnitý, netopýr nejmenší, netopýr řasnatý, slepýš křehký, užovka hladká, veverka obecná, vlaštovka obecná.

Pokud mám specifikovat (otázka č.2), pro které konkrétní ZCHDŽ může být záměr škodlivým zásahem do jejich přirozeného vývoje, do jimi užívaného sídla resp. do jejich biotopu a pro které bude potřeba výjimka ve smyslu § 56 zákona č. 114/1992 Sb., tak uvádím tyto druhy: čolek obecný, datel černý, mlok skvrnitý, netopýr řasnatý, slepýš křehký, užovka hladká.

Je však zároveň zřejmé, že výčet ZCHDŽ v předmětné lokalitě bude ve skutečnosti vyšší, protože podrobný průzkum ve vegetační sezoně na lokalitě proveden nebyl.

Závěr

Je žádoucí zpracovat posudek dle § 67 ZOPK, případně znalecký posudek, který by určil, zda seznam druhů je úplný, výčet doplnil a zároveň stanovil, pro které konkrétní ZCHDŽ bude záměr škodlivým zásahem do jejich přirozeného vývoje, do jimi užívaného sídla resp. do jejich biotopu. Podklady jsou nejméně v oblasti ochrany přírody – zoologie nedostatečné a je třeba je dopracovat terénním šetřením ve vegetační sezóně.

RNDr. Mojmír Vlašín

Brno 16.9.2024

Použité zkratky

ZCHDŽ - zvláště chráněné druhy živočichů (dle vyhlášky 395/92 Sb.)

O - ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)

SO - silně ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)

KO - kriticky ohrožený druh (dle vyhlášky 395/92 Sb.)

NDOP - nálezová databáze ochrany přírody

AOPK ČR - Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky

ÚP – územní plán

ZOPK – zákon o ochraně přírody a krajiny č.114/92 Sb.

SEA - posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí

EIA - posuzování vlivů záměrů na životní prostředí (proces)

KN - katastr nemovitostí

Použité zdroje

<https://aopkcr.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html>

<https://www.senohraby.cz/obec-samosprava/zmena-c-1-uzemni-plan-senohraby-navrh-pro-verejne-projednani/>

https://portal23.nature.cz/nd/find.php?akce=seznam&opener=&vztazne_id=0